

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14Csp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120212239
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčík
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:6120212239.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudcom JUDr. Vladimírom Kozáčíkom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D., právne zastúpená JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., so sídlom Zámocká 36, Bratislava, IČO 50 990 365, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3.000 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 16.2.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na upomínací súd 11.01.2020 domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zviazal žalovanú zaplatiť 3.000 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 16.2.2017 do zaplatenia.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 02.07.2015 bola medzi postupcom a žalovaným uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXX XXXX XX RSU, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 9.800,00 eur. Platne uzatvorenou Zmluvou sa žalovaný zaviazal úver splatiť a zároveň platiť úroky, príslušenstvo a poplatky dohodnuté v Zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať podmienky dohodnuté v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Výška úveru bola 9.800,00 eur, výška úrokovej sadzby: 11,90 % p. a., ročná percentuálna miera nákladov: 12,57 % p. a., celkové náklady spotrebiteľa: 13.758,48 eur, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov: 10,39 %, výška splátky a splatnosť: 191,09 eur mesačne vždy k 2. dňu v kalendárnom mesiaci, počet splátok: 72, dátum prvej splátky: 02.08.2015, dátum poslednej splátky: 02.07.2021.

Postupca vyzval žalovaného dňa 04.12.2016 na zaplatenie omeškaných splátok úveru, pričom dlžná čiastka predstavovala ku dňu 03.12.2016 sumu vo výške 1.223,86 eur. Výzvou bol žalovaný upozornený, že v prípade ak nedôjde z jeho strany k úhrade omeškaných splátok, postupca je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky.

Dlžník porušil zmluvné povinnosti v dôsledku čoho postupca vyhlásil v zmysle čl. VII bodu 2. písm. e) VOP podaním zo dňa 13.01.2017 mimoriadnu splatnosť úveru, pričom ku dňu 12.01.2017 predstavovala pohľadávka žalovaného sumu vo výške 9.455,26 eur. Účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastala v 10. deň odo dňa doručenia výzvy zo dňa 13.01.2017, t. j. dňa 15.02.2017. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 9.870,66 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 6.773,90 eur, riadnych úrokov vo výške 2.911,12 eur, úrokov z omeškania vo výške 185,64 eur,

v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky neuhradil dlžnú sumu ani len čiastočne.

Zdôraznil, že v konaní si žalobca si v zmysle svojho dispozičného práva uplatňuje od žalovaného zaplataenie časti istiny vo výške 3.000,00 eur aj spolu s príslušenstvom. Považuje za nesporné, že medzi postupcom a žalovaným vznikol obchodný záväzkový vzťah, na základe ktorého postupca poskytol v prospech žalovaného peňažné prostriedky a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky za dohodnutých podmienok vrátiť a zaplatiť úroky. Zároveň si podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, uplatňuje úroky z omeškania vo výške určenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. tak, že výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vo veci vydal súd platobný rozkaz, ktorým vyhovel návrhu žalobcu. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný riadne a včas odpor, ktorým došlo k zrušeniu platobného rozkazu.

Osobitne namietal aktívnu legitimáciu žalobcu, pretože predpokladom na postúpenie pohľadávky je teda skutočnosť, že ide o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti alebo že pôvodný veriteľ platne vyhlásil predčasnú splatnosť podľa ust. § 565 OZ., avšak pohľadávka uplatňovaná v tomto súdnom konaní však nie je po termíne konečnej splatnosti. Tiež zdôrazňoval, že právo Pôvodného veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť nebolo platne dojednané, právo na ktoré sa odvoláva žalobca bolo dojednané len vo Všeobecných zmluvných podmienkach, ktoré mu neboli predložené a oboznámil sa s nimi až po podpise zmluvy, nebola vykonaná ich inkorporácia do zmluvného vzťahu a zmluvné podmienky neboli v súlade s právami spotrebiteľa a neboli dojednané individuálne. Záväzok dlžníka sa tak stal splatným so splatnosťou dohodnutých splátok. Ďalej namietal rozpor postúpenia s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pre prípad, že by sa súd nestotožnil s nedostatkom aktívnej legitimácie, namietal premlčanie, pričom poukazoval na rozhodnutie NS SR zverejnené v Zbierke stanovísk NS SR č. 5/2014 č.k. 4Cdo/104/2008 pričom súčasne namietal veriteľom stanovenú predčasnú splatnosť úveru, pričom ak by taká to povinnosť vznikla, dlžník by od 12.1.2017 užíval peňažné prostriedky ako bezdôvodné obohatenie a nárok uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej doby by bol premlčaný. Aj v prípade, ak by súd neposúdil nárok ako bezdôvodné obohatenie, uplynula by trojročná premlčacia doba, nakoľko s poukazom na ust. § 565 Obč. zák. sa začína počítať od splatnosti splátky, pre omeškание ktorej sa stal dlh zročný. Následne poukázal na neprípustnosť návrhu z dôvodu absencie výzvy na zaplataenie a nakoniec namietal bezúročnosť úveru.

Žalobca k odporu uviedol, že právo pôvodného veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť bolo okrem Všeobecných obchodných podmienok (ďalej ako „VOP“) dojednané aj priamo v Zmluve, kde sa v článku VII ods. 2 písm. i) hovorí, že „Pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti. Zmluvné dojednanie plne rešpektuje požiadavky § 565 Občianskeho zákonníka, pričom došlo aj k naplneniu dôvodov pre uplatnenie nároku na vyhlásenie predčasnej splatnosti.

Podľa ním vysloveného názoru, v uvedenom prípade boli požiadavky v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka splnené výzvou zo dňa 4.12.2016, ktorá bola žalovanému doručená dňa 20.12.2016. V tejto výzve bola žalovaná upozornená na to, že mešká s úhradou troch splátok a že v prípade ak nedôjde k úhrade omeškanej sumy postúpi postupca k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. K inkorporácii Všeobecných zmluvných podmienok uviedol, že žiadna norma spotrebiteľského práva Slovenskej republiky alebo Európskej únie nevyžaduje, aby spotrebiteľská zmluva bola vyhotovená ako jediný dokument, resp. aby každá časť takého dokumentu bola osobitne podpísaná a poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit C-42/15, ktorý citoval, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky [podstatné náležitosti] musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči.

K postúpeniu pohľadávky zdôraznil, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky, ktoré mu ukladá ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB, pretože žalovaný bol v omeškani so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a to výzvou zo dňa 13.01.2017, ktorú žalobca predložil spolu s doručenkou. Poukázal na právne závery KS v Prešove v rozhodnutí sp. zn. IICo/11/2015, zo dňa 25.08.2016, v rozhodnutí sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, v rozhodnutí sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016.

Vyslovil nesúhlas s tým, že by dohodnuté ustanovenie o možnosti postúpenia aj pred stanovenou lehotou spôsobovalo nevyvážené postavenie zmluvných strán, nakoľko predmetné ustanovenie je v súlade s ustanovením § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zákon o bankách umožňuje zmluvným

stranám upraviť si vzájomné vzťahy odchylné od predmetného zákona, pričom predmetné ustanovenie obchodných podmienok je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného, že vyhlásením predčasnej splatnosti zmluva zaniká, nie je možné sa s ním stotožniť. Je pravdou, že inštitút predčasného zosplatnenia pohľadávky veriteľom v dôsledku omeškania dlžníka je upravený v šiestom oddieli OZ s názvom „Zánik záväzkov, tento oddiel však obsahuje skupiny ustanovení týkajúce sa toho - ktorého spôsobu zániku záväzkov, ktoré sú označené spoločnými podnadpismi, pričom v prípade § 559 až § 569 OZ (teda vrátane § 565) je tento spôsob zániku záväzkov označený ako „Splnenie dlhu“. O splnení dlhu pojednáva celá označená skupina ustanovení § 559 až § 569 OZ, pričom upravujú napríklad aj miesto plnenia záväzku, čas plnenia záväzku, spôsob plnenia záväzku a pod.. Je zrejmé, že § 565 OZ neupravuje samostatný spôsob zániku záväzku ale iba upravuje určité osobitosti vo vzťahu k spôsobu a času plnenia záväzku, pri ktorom bolo pôvodne dohodnuté jeho plnenie v splátkach, avšak súčasne bolo dohodnuté právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky v prípade omeškania dlžníka s plnením splátok. Požadovanie zaplatenia celej pohľadávky veriteľom v zmysle § 565 OZ teda mení iba otázku splatnosti jednotlivých častí pohľadávky a nie je v žiadnom prípade spôsobom zániku záväzkov. Nárok žalobcu preto nie je možné posudzovať v rovine bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník ďalej v ustanovení § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatnenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. V súvislosti s premlčaním nároku žalobca zdôraznil, že neuplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, 17.02.2017 čo je nasledujúci deň po uplynutí 10 dňovej lehoty na plnenie v zmysle výzvy, v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 02.09.2016. Oprávnenie žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie tejto splátky totiž zaniklo v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka dňa 02.10.2016. t.j. splatnosťou ďalšej splátky úveru. Zároveň je potrebné uviesť, že ak by žalobca pre nesplnenie tejto splátky vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, potom by porušil ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný nebol v tom čase v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v prípade, ak žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 17.02.2017 -toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 02.02.2017 a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. V posudzovanom prípade teda došlo v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplnenie splátky splatnej dňa 02.02.2017. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 02.02.2017 tak začala v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade od splátky splatnej dňa 02.02.2017) a uplynula by najskôr dňa 02.02.2020. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 13.01.2020, žalobca má za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby. Vzhľadom na uvedené žalobca zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania, nakoľko nárok uplatnený žalobou nemožno považovať za premlčaný. Tiež uviedol, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov sú riešené ďalej v prílohe k ZoSU a ide o predpoklady ako to, že úver bol čerpaný riadne a včas, spotrebiteľ plní povinnosti a pod.. Túto zákonnú požiadavku napíňa vyššie citovaný čl. I ods. 3 Zmluvy. Zriadenie bežného účtu ako doplnkovej služby je fakultatívne, t.j. ide o možnosť, nie povinnosť - dané vyplýva zo zmluvy o úvere, taktiež z formulára so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere. Bežný účet navyše v čase uzavretia zmluvy už existoval, keďže zľava bola poskytnutá pre klienta ako bonus pre už existujúceho klienta, a teda nesplní predpoklad, že musí ísť o zmluvu ktorú je nútený uzavrieť v súvislosti s úverom. Takto „fakultatívne“ koncipovaná služba potom v zmysle § 2

písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch nie je zahrnutá do výpočtu celkových nákladov a teda ani do RPMN. V tejto súvislosti poukázal na Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.03.2020, č.k. 11CoCsp/12/2020-144. K namietaniu absenciu obligatórnej náležitosti § 9 ods. 2 písm. k) ZoSU, uviedol, že táto náležitosť je zmluve bez pochybností prítomná, nakoľko žalovaný bol v Zmluve zrozumiteľne informovaný o tom kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti, ktoré Vám vyplývajú zo Zmluvy. Pokiaľ by sa táto zákonná náležitosť považovala za splnenú len v prípade, ak zo zmluvy vyplýva koľko dlžník v jednotlivých splátkach plní na istinu, osobitne na úrok a osobitne na poplatky, t. j. len v prípade ak by súčasťou zmluvy bola amortizačná tabuľka s presným rozpisom aká časť splátky pripadá na istinu, aká na úrok a aká na poplatky a ich splatnosť, poukázal to, že takýto výklad ust. § 8 ods. 2 písm. k) ZoSU by bol v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej aj „smernica“), ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku práve ZoSU a rozhodnutie z 09.11.2016 vo veci C- 42/15.

Poukázal aj na povinnosť súdov v zmysle judikatúry SDEU vykladať národné právo eurokonformne uplatňuje aj v horizontálnych právnych vzťahoch, akým je aj vzťah zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami tohto sporu (rozsudok SDEÚ z 10. apríla 1984, E. F. v Deutsche Tradax GmbH., C-79/83). Povinnosť vykladať vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smerníc EU zahŕňa okrem iného aj povinnosť vykladať vnútroštátne právo v súlade s interpretáciou smerníc EU vyjadrenou v príslušných rozhodnutiach SDEU interpretujúcich právo EU. Štátne orgány majú povinnosť eurokonformne vykladať vnútroštátne právo v najväčšej možnej miere, nesmie však ísť o výklad, ktorý je zjavne contra legem. Inými slovami, ak § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch pripúšťa eurokonformný výklad, t.j. ak takýto výklad nie je možné považovať za výklad contra legem, súd je povinný ho pri rozhodovaní predmetnej veci uplatniť. Keďže eurokonformný výklad je v tomto prípade možný, súd je povinný ho uplatniť. Tiež poukázal na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Uznesení z 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017, pričom obdobne Najvyšší súd SR rozhodol v Uznesení zo dňa 17.04.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018, v Uznesení zo dňa 30.04.2019, sp. zn. 7Cdo/98/2018 a v Uznesení zo dňa 23. apríla 2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017.

Záverom uviedol, že adresa na uplatnenie reklamácie je prítomná v záhlaví zmluvy, pričom podľa ich názoru nie je nevyhnutne nutné, aby veriteľ túto adresu uvádzal osobitne so zdôraznením, že ide o adresu na uplatnenie reklamácie v prípade ak je totožná s jeho sídlom.

Vo veci súd nariadil pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavil žalovaný, ktorého právny zástupca neúčast' ospravedlnil. Žalobca v plnom rozsahu zotrval na podanej žalobe a vyjadrení.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa. Podľa ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

Podľa ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Podľa ust. § 2 písm. a) a b) zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení k 2.7.2015 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Súd vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu OTP Banka Slovensko a.s. uzavrela so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXX XXXX XX RSU, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 9.800,00 eur za podmienok: výška úrokovej sadzby: 11,90 % p. a., ročná percentuálna miera nákladov: 12,57 % p. a., celkové náklady spotrebiteľa: 13.758,48 eur, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov: 10,39 %, výška splátky 191,09 eur splatná mesačne vždy k 2. dňu v kalendárnom mesiaci, počet splátok: 72, dátum prvej splátky: 02.08.2015, dátum poslednej splátky: 02.07.2021.

Súd vykonal v súvislosti so skúmaním nároku kontrolu podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom nezistil vznik neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Súd ďalej vykonal kontrolu naplnenia materiálnych náležitostí zmluvy v súlade so zákonom, konkrétne ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení ku dňu vzniku právneho úkonu, podpisu zmluvy 2.7.2015. Súd síce zistil, že v zmluve nie je zahrnuté členenie jednotlivých splátok na istinu, úrok a poplatky pod. (Podľa § 9 ods. 2 písm. l/ zák. č. 129/2010 Z.z.), avšak podľa názoru súdu, citované ustanovenie nevyhnutne nevyžaduje členenie splátky na istinu, úrok a poplatky, ale prikazuje zahrnúť do zmluvy ustanovenie, z ktorého bude zrejmá výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Nie je vylúčené, aby skutočne výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov boli určené splatnosťou určitej splátky, ktorej sú obsahom, ak je ich jednotná splatnosť. Súd je názoru, že význam členenia by bol daný vtedy, ak by sa nejednalo o základné umorovanie istiny úrokom, teda bežným výpočtom by nebolo možné zistiť prípadnú výšku istiny, úroku a poplatku v splátke, príp. výšky poistného, čo môže mať vplyv pri predčasnom splatení úveru. Tomu by bolo napríklad vtedy, ak by bol dohodnutý spracovateľský poplatok, ktorý by sa splácal tak ako istina a úroky bez toho, aby bolo zrejmé či bude uhrádzaný v prvej splátke, či bude uhrádzaný pomerne, nebolo by zrejmé, z čoho je zložená splátka, teda dlžník ako spotrebiteľ by jednoduchým výpočtom nevedel určiť zloženie jednotlivých splátok pri tej ktorej splatnosti, prípadne by sa zostatok úročil rôznymi sadzbami. Ak sa jedná o základné umorovanie istiny a základný anuitný úrok, teda vypočíta sa suma úroku za dané obdobie splatnosti, tá sa odčíta od sumy celkovej splátky a zistí sa podiel istiny, je pre dlžníka uvedenie rozčlenenia splátok irelevantné, pretože mu to neprinesie viac práv, neprinesie viac poznatkov pre prípadné porovnanie výhodnosti úverov či porovnanie jeho povinností. Dokonca v prípade potreby, si dlžník tieto skutočnosti vie aj bez výpočtu zistiť z amortizačnej tabuľky, ktorú mu na požiadanie v prípade potreby musí poskytnúť veriteľ. Teda možno vysloviť názor, že ak dlžník pozná výšku splátky, jej splatnosť, ako aj to z akých zložiek mimo istiny a úroku sa skladá, príp. pozná výšky splátky súčtu úroku a istiny, je akékoľvek členenie splátky na istinu a úrok, duplicitne ako v amortizačnej tabuľke irelevantné a teda logickým výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. nemožno prísť k záveru, že dané ustanovenie s výnimkou úhrad na viaceré jednotlivé nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami, je potrebné členiť splátku osobitne na istinu, úrok a poplatky, ak je daná ich jednotná splatnosť. V prípade odlišnej splatnosti istiny, úroku či poplatkov, by členenie splátky na jednotlivé osobitne splatné zložky bolo nevyhnutné, avšak tomu tak nebolo v súdenom prípade. Súd pri svojej úvahe poukazuje aj na výkladové pravidlá, ktoré uviedol vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, ktorý ust. § 9 ods. 2 písm. k zák. č. 129/2010 Z.z. vykladal v súlade so smernicou, s poukazom na rozhodnutie, teda tak že výška, počet a termíny splátok

istiny, úrokov a iných poplatkov sú dané splatnosťou splátky, ktorá obsahuje všetky tieto náležitosti a jej jednotlivé členenie zodpovedá bežnému spôsobu amortizácie splátky a postupom bánk v rámci metodických usmernení NBS, ktoré je možné určiť aj bežným spôsobom (úrok x požičaná istina / počet dní úročenia, teda výška úroku v splátke, pri výške istiny v splátke zodpovedajúcej suma splátky mínus úrok). V citovanom rozhodnutí Najvyšší súd SR výslovne uviedol, že „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom, čo korešponduje s povinnosťou súdu v zmysle rozhodnutia SDEÚ z 10. apríla 1984, E. F. v Deutsche Tradax GmbH., C-79/83.

Pri uplatnenom nároku časti neplatennej istiny vo výške 3.000 eur, je však podľa názoru súdu uvedené posúdenie prakticky bez významu, ibaže by zmluva bola absolútne neplatná a veriteľovi by nevznikol nárok na plnenie zo zmluvy, ale vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd však k záveru absolútnej neplatnosti právneho úkonu nedospel. V tomto zmysle, nakoľko je uplatnený nižší nárok ako by bol uplatnený aj v prípade bezodplatného úveru, pri porušení povinností predpokladaných ust. § 11 zák. č. 129/2010 Z.z., je bezvýznamné zaoberať sa tým, či sú naplnené predpoklady pre stanovenie bezodplatnosti úveru.

Pokiaľ žalovaná namietala absenciu aktívnej legitímácie z dôvodu neplatnosti postúpenia pohľadávky pre rozpor so zákonom o bankách, s ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., súd nezistil dôvody neplatnosti postúpenia pohľadávky.

Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu súd zistil, že žalovaný neuhradil banke v čase bezprostredne pred postúpením pohľadávky splatné splátky úveru, a teda ani v čase zosplatnenia neuhradil ani len istinu (aj keby nárok mal byť bezúročný a bez poplatkov), s ktorej úhradou bol v omeškaní, na omeškania bol upozorňovaný výzvou, ktorej doručenie preukazoval žalobca doručenkou (výzva zo dňa 13.01.2017), teda žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke aj napriek písomnej výzve a to o viac ako 90 dní, bez ohľadu na prípadnú dohodu strán o možnosti postúpenia pohľadávky, vzniklo právnomu predchodcovi žalobcu právo postúpiť splatnú pohľadávku na tretie osoby, postúpiť celý nárok vznikol po zosplatnení. Súd v tomto prípade poukazuje aj na právne závery v judikatúre, ktorú predložil žalovaný a to KS v Prešov sp. zn. II Co/11/2015, zo dňa 25.08.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016. Súd tiež zdôrazňuje, že účelom § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. je zabrániť tomu, aby postúpením nesplatných pohľadávok nedošlo k situácii, že práva a povinnosti bánk, bude vykonávať tretia osoba, ktorá nie je bankou.

K zosplatneniu nárokov súd poukazuje na právny výklad noriem, kde dochádza ku kolízii Obchodného zákonníka upravujúceho zmluvu o úvere, noriem Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám a zák. č. 129/2010 Z.z. a zák. č. 250/2004 Z.z..

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech

zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Vo vzťahu k posúdeniu premlčania súd musí prejudiciálne rozhodnúť, že zmluva o úvere, aj spotrebiteľskom úvere, sa spravuje podľa § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka ust. § 497 až 507 Obchodného zákonníka, ku ktorému osobitné ustanovenia Občianskeho zákonníka, zákona č. 250/2007 Z.z. a ust. zák. č. 129/2010 Z.z. predstavujú zákon *lex specialis*. Totiž v žiadnej inej zákonnej norme ako ust. § 497 až § 507 Obchodného zákonníka nie sú upravené normy úverového vzťahu (s úverovým vzťahom nemožno stotožniť úpravu inštitútu pôžičky), a to ani v normách Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch, kde sú upravené len niektoré inštitúty zmluvy o spotrebiteľskom úvere (nie je v nich upravený základný záväzkový vzťah).

V prípade kolízie noriem, ktoré boli prijímané v rôznych obdobiach zákonnej úpravy je nevyhnutné zvoliť výklad v prospech novej zákonnej úpravy.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Predčasná splatnosť podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka sa týka predčasnej splatnosti na základe dohody alebo rozhodnutia. Tú súd poukazuje aj na predchádzajúce súdne rozhodnutia za účinnosti OSP, kedy súdy pomerne často povoľovali úhradu záväzku v splátkach pod stratou zročnosti, v prípade ak sa dlžník omešká s plnením čo i len jednej splátky, rovnako tak postupovali banky či iní veritelia formou uznania záväzku v exekučnom titule. Uvedenému zodpovedá aj zaradenie zosplatnenia podľa § 565 Obč. zák., medzi ustanovenia o zániku dlhu a použitie práva veriteľa „žiadať“, ktoré Občiansky zákonník používa v súvislosti s uplatnením existujúceho nároku.

Uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka znamená v podstate zmenu času plnenia záväzku. Tak ako uviedol súd, uvedené nie je možné pri synalagmatickej zmluve, kedy oproti poskytnutiu peňažných prostriedkov jestvuje povinnosť dlžníka platiť úroky a tieto platiť podľa dohody, buď spolu s istinou (amortizácia istiny) alebo v splátkach samostatne (len úhrada úrokov), (zanikli by povinnosti veriteľa bez vzťahu k zániku povinností dlžníka, ktorému by ostávala povinnosť úhrady úrokov).

V úverovom vzťahu je dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o úhrady amortizovanej istiny (vrátení poskytnutých peňazí) v splátkach, ktoré sú zložené zo splatných úrokov a časti istiny. Skrátenie času na vrátenie prostriedkov, teda zmena času splnenia záväzku, by znamenala zánik povinností veriteľa voči dlžníkovi prenechať mu do užívania po dohodnutú dobu peňažné prostriedky so vznikom povinnosti dlžníka vrátiť celú istinu predčasne za súčasnej povinnosti úhrady zákonných úrokov a úrokov z omeškania (okrem splatných zákonných úrokov, dlžník je v omeškaní aj s úhradou celej istiny, ktorá pôvodne mala byť hradená v splátkach v neskoršom období). Uvedený stav by bol pre spotrebiteľa nevýhodnejší ako výklad právneho úkonu podľa režimu Obchodného zákonníka, kde sa zosplatnenie posudzuje ako odstúpenie od zmluvy zo strany veriteľa.

Podľa názoru súdu, žalobcom uplatnená predčasná splatnosť teda nie je strata výhody splátok inak už splatného dlhu, ale postup podľa § 506 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi (odstúpenie s účinkami *ex nunc*, teda od momentu jeho účinnosti). V prípade spotrebiteľského vzťahu s prihliadnutím na ust. § 52 ods. 2 Obč. zák. je však podmienka odstúpenia od zmluvy limitovaná a podmienená úpravou podľa § 53 ods. 9 Obč. zák., podľa ktorého, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Teda podmienkou predčasnej splatnosti je omeškanie s úhradou splátky trvajúce dlhšie ako tri mesiace a súčasné upozornenie spotrebiteľa na možnosť uplatnenia tohto práva. Podľa názoru súdu nie je v danom ustanovení vhodne zákonodarcom zvolený odkaz na § 565 Obč. zák. a to už s poukazom na vyššie uvedené závery, pretože ust. § 565 Obč. zák. prioritne nepredpokladá úkon veriteľa pre uplatnenie predčasnej splatnosti, ale počíta s existenciou predčasnej splatnosti spojenej priamo s existenciou omeškania, kedy o zaplatenie celého dlhu môže veriteľ požiadať do splatnosti najbližšej splátky. Predčasná splatnosť je spojená s právnou skutočnosťou omeškania a nie je následok odstúpenia veriteľa od zmluvy (§ 506 Obch. zák.).

Preto ak predčasná splatnosť nie je následkom dohody strán o strate výhody splátok inak splatného dlhu alebo dohody, že pre omeškanie jednej splátky nastáva predčasná splatnosť celého dlhu, ale obsahovo sa jedná o odstúpenie od zmluvy, teda veriteľ nechce, aby bol viazaný ďalej zmluvou za dohodnutých

podmienok prenechať peňažné prostriedky do užívania dlžníkovi, ktoré spolu s dohodnutým úrokom dlžník vracia veriteľovi v splátkach (s možnosťou samostatne vymáhať každú alebo určitú časť splátok), ale pre nedôveru sa rozhodol zmluvný vzťah ukončiť a žiada vrátenie plnenia. Veriteľ je vždy oprávnený použiť zákonný inštitút podľa § 506 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi a to aj vtedy, ak takýto postup nebol v zmluve dohodnutý.

V súvislosti s námietkou premlčania podľa § 103 ods. 2 Obč. druhá veta ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Táto právna úprava bola pôvodne (aj podľa dôvodovej správy) určená pre splácanie dlhu, ktorého plnenie bolo povolené v splátkach pod stratou zročnosti (strata výhody splátok), kedy zročnosť teda nastávala priamo omeškaním s plnením splátky. Preto uvedené ustanovenie však nemožno použiť na uplatnenie práva na predčasnú splatnosť záväzku, ktoré nastáva právnym úkonom, ktorý musí byť doručený dlžníkovi, ale je ho možné použiť iba na predčasnú splatnosť, ktorá nastáva podľa dohody vznikom určitej právnej skutočnosti. Tomu zodpovedá úprava podľa § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak možnosť zosplatenia je limitovaná omeškaním trvajúcim viac ako 3 mesiace s mesačnou splatnosťou splátok, fakticky, pri striktnom gramatickom a teologickom výklade, by daný inštitút nebolo možné ani využiť, pretože právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky by zaniklo splatnosťou najbližšej nasledujúcej splátky a nemohlo by trvať počas splatnosti dvoch ďalších splátok.

Nakoľko dlh sa nestal predčasne splatným podľa § 565 Obč. zák. (napr. prolongácia skôr splatného dlhu), teda stal sa splatným právnym úkonom veriteľa – ktorý súd podľa obsahu vyhodnotil ako odstúpenie od zmluvy, nemožno aplikovať ust. § 103 ods. 2 Obč. druhá veta, pretože splatnosť dlhu nenastala vznikom právnej skutočnosti, omeškania s úhradou splátky, ale úkonom veriteľa.

Ako súd uviedol, s predikciou predčasnej splatnosti závislej na vzniku právnej skutočnosti počíta práve ustanovenie § 103 ods. 2 Obč. druhá veta, podľa ktorej ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Dané ustanovenie neviaže začiatok premlčania na uplatnenie práva veriteľom ale zosplatenie ako následok vzniku právnej skutočnosti, na základe ktorej môže veriteľ žiadať o celý dlh. Ak je zosplatenie následkom odstúpenia od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v tomto prípade sa omeškanie počíta od vzniku zosplatenia, ktoré mohlo nastať najskôr dňa 13.1.2017 (oznámenie o vyhlásení úveru za prečasne splatný, doručenom 6.2.2017). Nakoľko žaloba bola podaná 11.1.2020, vo všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 Obč. zák., k premlčaniu nároku nedošlo.

Ako súd uvádzal, nakoľko z nezaplatennej sume 9.455,26 eur (splatnej istiny 8720,96 eur) si žalobca uplatnil len nárok v rozsahu 3.000 eur, sú námietky žalovanej k bezúročnosti úveru úplne irelevantné. Táto suma bola obsiahnutá v zosplatených splátkach a predstavuje nárok na vrátenie časti požičanej istiny, ktorý nárok súd vyhodnotil ako dôvodný.

Súd preto žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd v konaní zistil, že žalovaná sa dostala do omeškania s peňažným plnením neuhradením splatných záväzkov, pričom začiatok omeškania s úhradou nárokov predstavuje deň uplatnenia mimoriadnej splatnosti. Súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 3.000 eur od 16.2.2017 (uplynutím lehoty poskytnutej na splnenie záväzku) do zaplatenia vo výške 5,00 % ročne.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Nakoľko žalobca bol v spore úspešný v plnom rozsahu, súd mu priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).